

Raadsvoorstel: Z/21/716801 / 827413
Onderwerp: Herinrichting Banneweg fase 2/Piazza
Center e.o.

Datum: 16 januari 2023
Portefeuillehouder: Marjo Molengraaf
I&O: 6 oktober en 3 november 2022
B&A / Raadsvergadering: 8 december 2022
en 26 januari 2023
Opsteller: Hulten, Wieteke van
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:
Herinrichting Banneweg fase 2/Piazza Center e.o.
Voorstel:
Wij stellen u voor: 1. Ten behoeve van de verdere uitwerking en realisatie van het project Banneweg fase 2/Piazza Center e.o. een investeringskrediet van € 14.412.531,- beschikbaar te stellen; 2. Dit als volgt te dekken: a. € 10.550.000,- goedgekeurd in de Mobiliteitsvisie 2040. De kapitaallasten zijn reeds opgenomen in de meerjarenbegroting; b. € 686.698,- door een nog te verkrijgen provinciale subsidie; c. € 3.175.833,- vanuit de reserve infrastructuur; 3. De financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging.
Aanleiding:
In januari 2020 heeft uw gemeenteraad de Mobiliteitsvisie Gorinchem 2040 vastgesteld. Vervolgens zijn de maatregelen voor de Mobiliteitsvisie uitgewerkt en heeft u in september 2020 een maatregelenoverzicht en een uitvoeringsagenda 2020-2023 vastgesteld. Ten aanzien van het project Banneweg fase 2/Piazza Center e.o. zijn daarbij drie maatregelen benoemd: 1. Onderzoek naar de kruispunten Lange Brug/Stationsweg (rotonde De Kom) en Lange Brug/Nieuwe Wolpherensedijk (rotonde Tussen de Bruggen); 2. Herinrichting van de Banneweg, fase 2; 3. Herinrichting Piazza Center e.o. De drie genoemde maatregelen zijn samen opgepakt in één project Banneweg. Op basis van de onderzoeken naar de kruispunten is een schetsontwerp gemaakt voor de Banneweg vanaf het kruispunt Stalkaarsen tot en met rotonde De Kom en voor rotonde Tussen de Bruggen inclusief de aangrenzende wegenstructuur rondom het sluizencomplex. Daarnaast is een raming gemaakt van de kosten voor verdere uitwerking en realisatie van het project. Het resultaat is vastgelegd in bijgevoegd rapport Banneweg Gorinchem, Verkeersstudie en oplossing' van Antea Group. Deze studie vormt het uitgangspunt voor de door uw raad te nemen besluiten ten aanzien van het benodigde investeringskrediet voor de verdere uitwerking en realisatie van het project.
Beoogd effect:
Het verbeteren van de verkeersveiligheid, oversteekbaarheid en doorstroming op de Banneweg.
Argumenten:
<i>1.1 De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de Mobiliteitsvisie en het bijbehorende maatregelenoverzicht ingezet op de aanpak van de Banneweg</i> In september 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met "Mobiliteitsvisie Gorinchem 2040: Uitwerking maatregelen". Hierin is de aanpak van de Banneweg in de eerste periode opgenomen. De onderzoeksfase is momenteel gereed. Voor de voortgang van het project is het nodig dat de gemeenteraad het

uitvoeringsbudget beschikbaar stelt.

1.2 Aanpak van beide rotondes is nodig om de doorstroming op de Banneweg te verbeteren

Bij een aanpak van alleen rotonde De Kom wordt de file verplaatst naar rotonde Tussen de Bruggen, omdat de capaciteit van die rotonde de verkeersafwikkeling (en daarmee de doorstroming) alsnog hindert. Om die reden voorziet het ontwerp voor de Banneweg nu tevens in een aanpak van rotonde Tussen de Bruggen met de aangrenzende wegenstructuur rondom het sluizencomplex (inclusief de kruispunten Nieuwe Wolpherensedijk/Hoge Brug/Kanselpoortweg en Kanselpoortweg/Korte Brug/Westwagenstraat). Hierdoor zijn omvang en complexiteit van het project aanzienlijk groter geworden.

1.3 Met het ontwerp verbetert de verkeersveiligheid op de Banneweg

Deze verbetering komt doordat:

- er vrijliggende fietspaden zijn voorzien;
- het wegprofiel op diverse plekken wordt teruggebracht van 2 x 2 rijstroken naar 2 x 1 rijstroken, waardoor minder rijstroken overgestoken hoeven te worden. Hierdoor wordt de oversteekbaarheid beter maar wordt het dus ook veiliger om over te steken;
- er nieuwe veilige rotondes komen op de Nieuwe Wolpherensedijk en voor winkelcentrum Piazza Center;
- de bushalte nabij de Wijnkoperstraat wordt verplaatst naar de hoofdrijbaan;
- Piazza Center een aparte en directe aansluiting voor autoverkeer krijgt (ontvlechten van verkeersstromen);
- er fietsstroken worden aangelegd op de Hoge Brug en Kanselpoortweg.

1.4 Met het ontwerp verbetert de oversteekbaarheid op de Banneweg

Deze verbetering komt doordat:

- het wegprofiel op diverse plekken wordt teruggebracht van 2 x 2 rijstroken naar 2 x 1 rijstroken, waardoor minder rijstroken overgestoken hoeven te worden waardoor het gemakkelijker wordt om over te steken;
- er extra fietsoversteken zijn aangebracht;
- er bij Piazza Center een rotonde is voorzien, waardoor (langzaam) verkeer niet hoeft te wachten op verkeerslichten;
- er bij de Hoge Brug op de Nieuwe Wolpherensedijk een rotonde is voorzien, waardoor langzaam verkeer in de voorrang komt;
- auto's en fietsers op kruispunten - waar mogelijk - worden gescheiden bij het oversteken van de Banneweg (zoals bijvoorbeeld op het kruispunt met de Vroedschapstraat).

1.5 Met het ontwerp verbetert de doorstroming op de Banneweg

Deze verbetering komt doordat:

- er een nieuwe kruispuntoplossing met Verkeersregelininstallatie (VRI) is voorzien ter plaatse van rotonde De Kom;
- er ter plaatse van rotonde Tussen de Bruggen een verkeerssysteem is voorzien (botrotonde), die met gebruikmaking van de Kanselpoortweg als bypass gaat zorgen voor het ontlasten van rotonde Tussen de Bruggen.

1.6 Voor de verdere uitwerking en realisatie van het project is een investering van € 14.412.531,- nodig

Dit bedrag is opgebouwd uit 5 kostenposten:

- De raming met peildatum 01-01-2022 op basis van het schetsontwerp (€ 11.929.574,-);
- Prijsstijgingen sinds 01-01-2022 geven aanleiding tot 10% bovenop de raming (€ 1.192.957,-). Hierdoor sluit de raming beter aan bij het prijspeil van nu (01-10-2022);
- Grondverwerving ca. 1800 m² (€ 180.000,-);
- Herinrichting Stadhuisplein + voorterrein Piazza in totaal ca. 7500 m² (€ 750.000,-);
- Projecturen - ca. 900 uur per jaar gedurende 4 jaar (€ 360.000,-).

2.1 De voor dit project gereserveerde middelen in de Mobiliteitsvisie zijn niet toereikend, waardoor een beroep wordt gedaan op aanvulling vanuit de reserve infrastructuur

In de Mobiliteitsvisie is rekening gehouden met een bedrag van € 10.550.000,- plus een bedrag van € 686.698,- aan van de provincie te verkrijgen subsidie. Het tekort van € 3.175.833,- wordt met name veroorzaakt door de prijsstijgingen die sinds 01-01-2022 aan de orde zijn en de scope van het project, die aanzienlijk groter is geworden door toevoeging van rotonde Tussen de Bruggen en de aangrenzende wegenstructuur rondom het sluizencomplex.

3.1 De financiële consequenties dienen in een begrotingswijziging te worden verwerkt

Dit komt voort uit de financiële regelgeving.

Risico's:

1.1 De kosten kunnen hoger worden, waardoor het investeringskrediet in de toekomst ontoereikend blijkt

De kosten zijn momenteel geraamd en ingeschat op basis van het schetsontwerp, met de wetenschap van nu en vooruitkijkend voor een periode van 4 jaar. Momenteel is de wereld zodanig in beweging dat er sinds 01-01-2022 sprake is van een enorme kostenstijging. Met een dergelijke kostenstijging is al enigszins rekening gehouden door de bijtelling van 10% op de raming. Hierdoor sluit de raming weliswaar beter aan bij het prijspeil van nu (01-10-2022), maar het is niet te voorspellen of dat gedurende de gehele looptijd van het project (tot en met 2026) afdoende blijkt te zijn. Om een en ander te monitoren zal bij de uitwerking van het schetsontwerp (in Voorlopig Ontwerp en Definitief Ontwerp) tussentijds een geactualiseerde raming worden opgesteld. Ook de overige kosten zullen per fase worden geactualiseerd.

1.2 Er is nog geen zekerheid over de benodigde grondverwervingen

Met verschillende grondeigenaren van wie op basis van het ontwerp grond aangekocht moet worden om het ontwerp te kunnen realiseren is inmiddels al contact geweest. Die contacten leiden voorsnog niet tot grote zorg omdat het in die gevallen doorgaans maar om enkele meters gaat, waarvan bij de verdere uitwerking zal moeten blijken om hoeveel vierkante meter het precies gaat. Van twee publieke grondeigenaren (Provincie Zuid-Holland en De Staat) is echter een aanzienlijker stuk grond nodig om de beoogde oplossing met een nieuwe rotonde op de kruising van de Kanselpoortweg met de Nieuwe Wolpherensedijk te kunnen maken. De Provincie heeft uitgesproken in beginsel positief te staan tegenover een dergelijke vraag. Ook De Staat heeft inmiddels een positieve grondhouding aangenomen ten aanzien van de eventuele verkoop van grond aan de gemeente. Pas nadat het schetsontwerp is vastgesteld en de bijbehorende middelen zijn verkregen heeft het zin om hierover echt verder met partijen in gesprek te gaan. Daarbij kan ook het Didam-arrest, op basis waarvan overheden grond niet zomaar een-op-een mogen verkopen, nog een complicerende factor gaan spelen. Door met partijen in gesprek te gaan en blijven wordt geprobeerd om zo snel mogelijk meer helderheid en zekerheid over de betreffende grondverwervingen te krijgen. Uitgangspunt daarbij is dat de gronden in der minne kunnen worden verworven.

2.1 Er is nog geen zekerheid over de provinciale subsidie

Voor het project is door de provincie een subsidie gereserveerd van € 686.698,-. Deze subsidie dient voor 1 november 2023 te worden aangevraagd. Op basis van een aanvraag zal de provincie een besluit nemen. Aan de subsidie zijn voorwaarden verbonden en als wij hier niet aan (kunnen) voldoen, kunnen wij minder of geen subsidie krijgen. Het risico wordt vanuit het project bewaakt en de provincie wordt op de hoogte gehouden over de voortgang van het project om dit risico zo klein mogelijk te laten zijn.

Financiën:

Voor de verdere uitwerking en realisatie van het project is een investering van € 14.412.531,- nodig. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Op basis van het schetsontwerp is een raming opgesteld met peildatum 01-01-2022	€ 11.929.574,-
Bovenop deze raming is rekening gehouden met 10% prijsstijging sinds 01-01-2022	€ 1.192.957,-
In totaal dient ca. 1800 m ² grond verworven te worden	€ 180.000,-
In samenhang met de herinrichting van de Banneweg is ook herinrichting van het Stadhuisplein en het voorterrein bij Piazza nodig (in totaal ca. 7500 m ²)	€ 750.000,-
Voor het project zijn de benodigde projecturen ingeschat op ca. 900 uur per jaar gedurende 4 jaar*	€ 360.000,-
	€ 14.412.531,-

* rekening is gehouden met gemiddeld 12 uur per week algemeen projectleider + 6 uur per week civiel projectleider + 1 uur per week communicatieadviseur tegen een gemiddeld uurtarief van € 100,- per uur in de periode 2023 tot en met 2026.

Tegenover deze kosten staat de volgende mogelijkheid ter dekking:

In de Mobiliteitsvisie is voor dit project Banneweg een reservering opgenomen van	€ 10.550.000,-
De van de provincie te verkrijgen subsidie bedraagt	€ 686.698,-
Uit de reserve infrastructuur kan het benodigde tekort worden gedekt	€ 3.175.833,-
	€ 14.412.531,-

Gezien de doorlooptijd van het project start de afschrijving van deze investeringen in het jaar na realisatie. Voor nu bepalen wij deze op 2027.

De onttrekking uit de reserve leidt er wel toe dat voor de uitvoering van het 2de deel van de Mobiliteitsvisie extra middelen zullen moeten worden gereserveerd.

Participatie:

Ten behoeve van het schetsontwerp, hebben wij een zorgvuldig participatietraject doorlopen. Daarbij is gekozen voor een opzet waarbij iedereen kon reageren op de plannen.

Het voorlopig voorkeursontwerp en de varianten zijn toegelicht tijdens de informatiemarkt op 10 mei 2022 en digitaal beschikbaar gesteld door middel van een viewer. In die viewer kon een ieder kennisnemen van de ontwerpen en daarop reageren in de periode van 9 tot en met 22 mei 2022. De informatiemarkt en viewer zijn aangekondigd via De Stad Gorinchem, de gemeentelijke website en social media. Daarnaast zijn voor de informatiemarkt alle direct-omwonenden meer persoonlijk per brief uitgenodigd. Ook uw raad heeft destijds een uitnodiging voor de informatiemarkt ontvangen.

Tijdens de informatiemarkt hebben wij ca. 100 tot 125 personen mogen verwelkomen. Uiteindelijk zijn tijdens deze avond 17 reactieformulieren ingevuld. Op basis van de viewer zijn nog eens 26 reacties ontvangen en daarnaast nog 3 brieven.

De verkregen reacties geven een goed beeld van wat er leeft onder de mensen. De reacties zijn opgenomen in het document dat als bijlage 4 aan het rapport 'Banneweg Gorinchem, Verkeersstudie en oplossing' van Antea Group is gehecht en voorzien van een antwoord. Naar aanleiding van de verkregen reacties is het schetsontwerp op onderdelen aangepast.

Met stakeholders zoals de Hulpdiensten, de Fietzersbond, OV Busvervoer, Winkeliersvereniging Piazza, afgevaardigden van de Johanneskerk en de eigenaren van respectievelijk Piazza Center, enkele kantoorgebouwen aan de Touwbaan en de Kleine Landtong hebben afzonderlijk gesprekken plaatsgevonden.

Communicatie:
Nadat uw raad een besluit heeft genomen over de benodigde financiële middelen voor het onderhavige project Banneweg, wordt hierover gecommuniceerd via de gemeentelijke projectwebsite. De indieners van een reactie op het voorlopig voorkeursontwerp zijn al eerder geïnformeerd over de beantwoording daarvan, door het toesturen van het document dat als bijlage 4 aan het rapport van Antea Group is gehecht. Ook is dit document al eerder gepubliceerd via de gemeentelijke projectwebsite. Met belangrijke stakeholders willen wij ook in de vervolgfasen van het project contact blijven onderhouden.
Duurzaamheid:
In het kader van duurzaamheid zijn meerdere punten te benoemen: • Het verbeteren van de oversteekbaarheid en verkeersveiligheid voor langzaam verkeer van de Banneweg heeft mogelijk een positief effect op het fietsgebruik binnen Gorinchem; • Als de doorstroming op de Banneweg verbetert en de file afneemt, is er minder sprake van stilstaand verkeer. Dus ook minder uitstoot van CO₂; • Het terugbrengen van het wegprofiel van 2 x 2 rijstroken naar 2 x 1 rijstroken heeft minder verharding (asfalt) tot gevolg en biedt kansen voor groen en waterinfiltratie. Deze kansen dienen in een volgende fase nader uitgewerkt te worden.
Vervolgproces:
Indien uw raad een positief besluit neemt op basis van dit voorstel, vindt uitwerking van het schetsontwerp plaats in eerst een Voorlopig Ontwerp en daarna een Definitief Ontwerp (DO). Het DO vormt de basis voor de uitwerking in een bestek ten behoeve van de aanbesteding voor de uitvoering. Vooralsnog staat de start van de uitvoering gepland in 2025 en de oplevering in 2026.
Bijlagen:
Het rapport 'Banneweg Gorinchem, Verkeersstudie en oplossing' van Antea Group d.d. 30 september 2022.
Burgemeester en wethouders van Gorinchem, de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 16 januari 2023

Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

1. Ten behoeve van de verdere uitwerking en realisatie van het project Banneweg fase 2/Piazza Center e.o. een investeringskrediet van € 14.412.531,- beschikbaar te stellen;
2. Dit als volgt te dekken:
 - a. € 10.550.000,- goedgekeurd in de Mobiliteitsvisie 2040;
 - b. € 686.698,- door een nog te verkrijgen provinciale subsidie;
 - c. € 3.175.833,- vanuit de reserve infrastructuur;
3. De financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 26 januari 2023

Griffier,

Voorzitter,